

SAMENWERKING VOOR REGIONALE GROEI

Publiek-private samenwerking (PPS) is een belangrijk instrument en logische vorm voor verdere regionale ontwikkeling en arbeidsmarktinnovatie. Wij zien dagelijks hoe krachtige publiek-private samenwerkingen regionale ontwikkeling en arbeidsmarktinnovatie kunnen versnellen. Het vereist toewijding, geduld en visie, maar de resultaten zijn de moeite waard. PPS-en worden ook wel triple helix-samenwerkingen genoemd. Een belangrijk kenmerk is dat overheid, onderwijs en bedrijfsleven gezamenlijk optrekken in een ecosysteem gericht op innovatie en regionale groei.

Er zijn veel inspirerende voorbeelden van triple helix-initiatieven, zoals regionale innovatiehubs, RIF-programma's en hybride leeromgevingen. Deze zijn vaak succesvol en impactvol voor de regionale samenwerking. Tegelijkertijd zien wij dat de impact soms beperkt blijft. Samenwerkingspartners ervaren uiteenlopende belangen, een gebrek aan structurele afstemming of nodige bureaucratische obstakels die traag verlopen. Hoewel deze samenwerkingsvorm veelbelovend is, brengt zij ook unieke uitdagingen met zich mee.

Een effectieve triple helix-samenwerking vraagt om een gedeelde visie en duidelijke afspraken over rollen en verantwoordelijkheden. Daarbij is het essentieel dat alle betrokken partijen investeren in een cultuur van vertrouwen en transparantie. Overheid, onderwijs en bedrijfsleven moeten elkaar niet zien als losse schakels, maar als onmisbare partners die gezamenlijk kansen zien en aanpakken.

Een goed voorbeeld hiervan zijn de RIF-programma's onder de vlag van Kennispact Brabant. Hierin wordt thematisch (bijvoorbeeld AI & data, energietransitie, voedseltransitie, en zorgtechnologie) ingezet op de innovatiekracht van onderwijs, overheid en bedrijfsleven. Kennispact vervult hierbij een heldere regiefunctie en verbindt de betrokkenen.

Daarnaast spelen programma's in het kader van een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) een belangrijke rol in de lokale en regionale aanpak om mensen duurzaam inzetbaar te houden op de arbeidsmarkt door middel van voortdurende ontwikkeling. Sinds 2011 wordt in Nederland gewerkt aan LLO-initiatieven binnen topsectoren zoals logistiek, water & maritiem, en agrifood.

Om een triple helix-samenwerking te laten slagen, zijn in ieder geval drie aspecten van belang:

1. Een gezamenlijke missie formuleren

Elke samenwerking begint met een heldere missie en visie. Een gedeelde missie geeft richting en motiveert alle partijen om hun steentje bij te dragen.

2. Creëren van een dynamisch platform

Effectieve samenwerking vraagt om een structuur waarin kennisuitwisseling en besluitvorming soepel verlopen. Een regionaal innovatieplatform kan hierin voorzien. Hier ontmoeten partners elkaar regelmatig om voortgang te bespreken, knelpunten aan te pakken en nieuwe kansen te identificeren.

3. Investeren in wederzijds begrip

Succesvolle triple helix-samenwerkingen floreren wanneer partners elkaars taal spreken en belangen begrijpen. Dit vraagt om dialoog, maar ook om praktische initiatieven zoals stages, gerichte acquisities, gezamenlijk experimenteren en co-creatie.

Een strikte scheiding tussen rollen en verantwoordelijkheden van overheden, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven behoort steeds meer tot het verleden. Deze partijen werken nu bewust buiten de grenzen van hun eigen organisatie, op zoek naar nieuwe kansen. Juist in dit grijze gebied ontstaat innovatie en wordt de arbeidsmarkt van de toekomst vormgegeven.